

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 0-72/14-26
EPA 509 XXV
Podgorica, 8. jul 2014. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

IZVJEŠTAJ

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, na 63. sjednici održanoj 7. jula 2014. godine, upoznao se IZVJEŠTAJEM O RADU SAVJETA ZA FINANSIJSKU STABILNOST ZA 2013. GODINU, sa osvrtom na realizaciju zaključaka Skupštine Crne Gore („Službeni list CG”, br. 56/13)

Odbor se upoznao sa Izvještajem o radu Savjeta za finansijsku stabilnost za 2013. godinu, koji se u skladu sa članom 11 stav 1 Zakona dostavlja Skupštini Crne Gore na uvid, kao i sa stepenom realizacije zaključaka Skupštine Crne Gore („Službeni list CG”, br. 56/13) povodom razmatranja Izvještaja o radu Savjeta za finansijsku stabilnost za 2012. godinu.

I Odbor se upoznao sa uvodnim obrazloženjem, predsjednika Savjeta za fiskalnu stabilnost o aktivnostima Savjeta u prethodnoj godini u kojoj je održano sedam sjednica na kojima je od najvećeg značaja bilo identifikovanje rizika, koji bi mogli ugroziti stabilnost finansijskog sistema, kao i testiranje pojedinih rješenja kreiranih Planom za upravljanje finansijskom krizom na nivou cjelokupnog finansijskog sistema (National Contingency Plan). U okviru svojih nadležnosti, Savjet je razmatrao radne verzije Nacrta zakona o mjerama za suzbijanje sive ekonomije i Nacrta zakona o platnom prometu i redovno analizirao stanje tekuće finansijske stabilnosti u privrednom sistemu i donosio procjene po tom osnovu.

Tokom 2013. godine, Savjet je zaključio da je stabilnost sistema bila očuvana, ali da je bila pod stalnim pritiscima pojedinih rizika kako iz finansijskog, tako isto i iz realnog, fiskalnog i međunarodnog sektora. Na Odboru je konstatovano da je svjetska ekonomija nastavila sa rastom i u 2013. godini, zabilježivši stopu rasta od 3%, da je rast bio relativno neujednačen i tokom 2013. godine, i da su po procjenama Međunarodnog monetarnog fonda napredne ekonomije rasle po stopi od 1,3%, a ekonomije u razvoju po stopi od 4,7%. Indikatori koji opredjeljuju ukupan ekonomski rast u Crnoj Gori ispoljili su pretežno rastuća kretanja u 2013. godini. Procijenjeni realni rast BDP-a iznosio je 3,5%, godišnja stopa inflacije u decembru 2013. godine opala je na 0,3%, dok je državni dug na kraju godine iznosio preko 1,9 milijardi eura, ili 58% procijenjenog BDP-a za 2013. godinu. Ustanovljeno je da se likvidnost bankarskog sektora još uvijek nije vratila na nivo prije ekonomske krize, koeficijent solventnosti bankarskog sektora na kraju 2013. godine neznatno je viši dok na tržištu kapitala i dalje vlada pesimistično raspoloženje investitora, koje je odraz niske likvidnosti i slabog oporavka privrednih subjekata i stanovništva. Crnogorsko tržište kapitala u 2013. godinu obilježila su negativna kretanja i pad prometa za 5,8% u odnosu na 2012. godinu, dok je sektor osiguranja obilježio pozitivan finansijski rezultat.

Na Odboru je ocjenjeno da budžetski deficit, odnosno javni dug raste i da se tako sužava razvojni potencijal Crne Gore. Konstatovano je da nivo javnog duga nije održiv i da je potrebno u narednom periodu pronaći model koji bi vodio njegovom smanjivanju.

Tokom rasprave, postavljena su pitanja koja su se odnosila na: uticaj međunarodnog okruženja na finansijsku stabilnost u Crnoj Gori, faktore koji su dominantno negativno uticali na finansijski sistem, odnos između deficita i javnog duga, problem nespremnosti banaka da finansiraju realni sektor, problem nekvalitetnih kredita, jaz između stvarne vrijednosti odnosa kredita i BDP-a, postojanje mogućnosti prestanka korišćenja eura kao zvaničnog sredstva plaćanja u Crnoj Gori u narednom periodu, analizu fiskalne održivosti sa aspekta uticaja na finansijsku stabilnost i prosječni dnevni odliv eura.

Na Odboru je bilo mišljenja da bi bilo, nakon četvrtog godišnjeg izvještaja, cjelishodno razmotriti koncepciju rada, nadležnost i sastav Savjeta za finansijsku stabilnost, kao i mogućnost da se u narednom periodu kroz izmjenu zakonske regulative omogući da Odbor za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore bude zastupljen u Savjetu. Takođe, bilo je mišljenja o potrebi objedinjavanja regulatornih tijela finansijskog tržišta.

II U odnosu na realizaciju šest skupštinskih zaključaka iz novembra 2013. godine, koje je Skupština Crne Gore usvojila povodom razmatranja Izvještaja o radu Savjeta za finansijsku stabilnost za 2012. godinu („Sl list Crne Gore“ br 56/13), Odbor je konstatovao da su zaključci 1, i 6 realizovani.

Zaključak 2 je u fazi realizacije imajući u vidu rokove za ispunjenje zaključka koji su definisani zakonom.

Zaključak 3 je u fazi realizacije, s obzirom da je dogovoreno da se Plan za upravljanje finansijskom krizom na nivou cjelokupnog finansijskog sistema (National Contingency Plan), koji je Savjet za finansijsku stabilnost usvojio u martu 2012. godine, dostavi Odboru u drugoj polovini jula. Odbor će tokom jula, navedeni plan razmotriti na sjednici.

Zaključci 4 i 5 odnose se na Vladu. Odbor će nastaviti da prati realizaciju navedena dva zaključka koja se odnose na održivost duga (novo zaduživanje) i potrebu otpočinjanja realizacije strukturnih promjena ekonomskog modela sa težištem na snaženju investicione aktivnosti, revitalizaciji proizvodnog sektora i porastu zaposlenosti.

Odbor, shodno Poslovniku Skupštine i Zakonu o Savjetu za finansijsku stabilnost, nije glasao o Izvještaju jer se isti dostavlja na uvid, ali je najavio mogućnost predlaganja zaključaka o kojima se može izjasniti Odbor, odnosno, Skupština.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović